

De Standaard

PSYCHOLOGIE

Overall ter wereld lezen vrouwen het best gedachten

Vrouwen kloppen mannen steevast op inlevingsvermogen. Hoe ze dat klaarspelen, is ongewis.

Hilde Van den Eynde

Vrijdag 30 december 2022 om 3.25 uur

<p>Vrouwen zijn de beste gedachtelezers: in geen enkel van de 57 onderzochte landen scoorden mannen gemiddeld significant hoger. getty </p>

Vrouwen zijn de beste gedachtelezers: in geen enkel van de 57 onderzochte landen scoorden mannen gemiddeld significant hoger. © getty

Waar ter wereld ze ook wonen of in welke cultuur ze ook leven: altijd zijn vrouwen beter in staat dan mannen om zich in andermans denken te verplaatsen. Dat is nog maar eens gebleken uit een overkoepelende studie.

De onderzoekers bevestigen na een studie bij ruim 300.000 mensen in 57 landen dat vrouwen gemiddeld hoger dan mannen scoren op een veelgebruikte test (<http://www.yourbraintype.com>) waarmee cognitieve empathie wordt gemeten. Dat is een vorm van rationeel inlevingsvermogen, waarbij mensen zich in andermans schoenen verplaatsen en de wereld bekijken vanuit andermans perspectief. Cognitieve empathie verschilt van de bekendere emotionele empathie, waarbij iemand zich inleeft in de gevoelens van een ander.

Beide vormen van empathie kunnen samen voorkomen. Als iemand bijvoorbeeld pas een geliefde heeft verloren, kunnen mensen daarop emotioneel-empathisch reageren door medeleven te betonen. Cognitief-empathisch zullen ze er begrip voor opbrengen dat iemand zich een tijdlang moeilijker op zijn werk zal kunnen concentreren.

De zorgende rol die vrouwen in de meeste samenlevingen toebedeeld krijgen, zou er toe leiden dat zij al van jongs af aan geconditioneerd worden om aandacht te hebben voor andermans noden

Dat vrouwen op beide vormen van inlevingsvermogen gemiddeld hoger scoren dan mannen, is de voorbije decennia uit diverse studies gebleken. Maar doorgaans ging het om relatief kleine steekproeven, zonder veel diversiteit wat betreft woonplaats, cultuur en leeftijd van de deelnemers. Om die tekortkomingen aan te pakken, voegden de onderzoekers, geleid door Simon Baron-Cohen van de universiteit van Cambridge, de resultaten van diverse nieuwe grote steekproeven samen.

Ogentest

De onderzoekers legden proefpersonen van 16 tot 70 jaar foto's voor van het ooggebied van 36 verschillende personen. Van de ooguitdrukking van de personen op de foto moesten de deelnemers uit een aantal mogelijkheden kiezen welk woord het best beschreef wat de persoon op de foto dacht of voelde.

De resultaten geven aan dat vrouwen in 36 landen gemiddeld significant vaker juist scoorden dan mannen en dat ze in 21 landen vergelijkbare resultaten als mannen neerzetten. In geen enkel land scoorden mannen gemiddeld significant hoger dan vrouwen.

Vrouwen behouden hun empathisch overwicht op mannen hun hele leven lang. Volgens de onderzoekers is hun studie het eerste bewijs dat de gemiddeld grotere empathie van vrouwen in een groot aantal landen en culturen over de hele wereld voorkomt.

Empathie is een onmisbaar onderdeel van menselijke sociale interactie. Zonder het vermogen om zich te verplaatsen in de gedachten en gevoelens van iemand anders, is het lastig om met anderen een band op te bouwen. Wetenschappers gebruiken de ogentest daarom ook wel om vast te stellen of iemand communicatieproblemen heeft. On-

derzoek heeft aangetoond dat mensen met autisme, bijvoorbeeld, vaak lager scoren op deze tests. Hetzelfde geldt voor mensen met dementie.

Sociale verwachtingen

Hoe het komt dat vrouwen beter dan mannen in staat zijn om zich in het hoofd van een ander te verplaatsen, is niet bekend. Volgens sommige onderzoekers spelen hormonale verschillen tussen mannen en vrouwen een rol, volgens andere zijn de verschillen in empathisch vermogen gedeeltelijk te verklaren door de verschillende sociale verwachtingen waaraan vrouwen en mannen traditioneel moeten voldoen. De zorgende rol die in de meeste samenlevingen aan vrouwen wordt toebedeeld, zou er toe leiden dat zij al van jongs af aan worden geconditioneerd om aandacht te hebben voor andermans noden. Daardoor zouden ze die beter leren lezen dan jongens en mannen, van wie die fixatie op een ander niet wordt verwacht.

In de lijn van de tweede theorie ligt de vaststelling van de onderzoekers dat het vrouwelijke empathisch overwicht op mannen groter is naarmate het land waarin ze wonen collectivistischer is ingesteld. In individualistischer georiënteerde landen, zoals bijvoorbeeld de VS, ligt het empathisch vermogen van beide geslachten dichter bij elkaar.

Een zwakte van de studie is dat de gebruikte test alleen gezichtsuitdrukkingen van blanke mensen laat zien, en dat alleen mensen die de Engelse taal machtig zijn en toegang tot een computer hebben, aan de test konden deelnemen. Dat betekent dat de conclusies voor diverse niet-Engelstalige of minder bemiddelde landen vertekend kunnen zijn en niet representatief voor de hele bevolking, stellen de onderzoekers. De studie is gepubliceerd in het vakblad *Proceedings of the National Academy of Sciences*.

Verschenen op vrijdag 30 december 2022

LEES MEER

VANDAAG | GOEDE VOORNEMENS

Het nieuwe jaar is begonnen, en dus gaan we weer

massaal fitnessen. Maar voor hoelang?

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230106_97982113)

VANDAAG | ESSAY PSYCHOLOGIE

Essay | Waar stopt de geest en begint het lichaam?

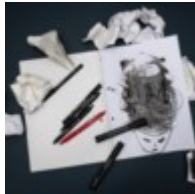
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230105_96497384)

GISTEREN | GETUIGENISSEN STUDENTEN

‘Door angst stel ik uit, door uitstellen word ik angstig’

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230105_98621077)

05/01/2023 | PSYCHOLOGIE

Student die zijn werk uitstelt, blijkt vatbaarder voor angst en depressie

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230104_98099875)

02/01/2023 | DESALNIETTEMIN

Waarom u soms van ambities moet afstappen

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230101_97878794)

 (<https://www.facebook.com/destandaard/>) (<https://twitter.com/destandaard>)

 (<https://www.instagram.com/destandaard/>)

 (<https://plus.google.com/100434101403749001798>)

Krijg een bericht bij belangrijk nieuws met onze app DS Nieuws

Download de app

RADAR / zoekt elke week
de beste cultuurtips
([//www.standaard.be/radar](http://www.standaard.be/radar)).